

Ærø kommune

Ydelseskatalog 2021

Taleafdelingen

www.ckv.rsyd.dk

Taleafdelingen

Voksne

Taleafdelingen underviser forskellige målgrupper af voksne med sprog- og talevanskeligheder.

Borgere med progredierende neurologiske lidelser (Parkinsons sygdom, atypiske Parkinson syndromer og dissemineret sclerose) får påvirket stemme, tale, mimik og kropssprog. Sygdommen går dermed ud over kommunikationen som helhed. For at afhjælpe vanskelighederne, og gøre kommunikationen bedre i det daglige, tilbyder CKV ene- og gruppeundervisning. Da sygdommen er progredierende, kan det være nødvendigt med flere undervisningsforløb gennem årene. Det drejer sig om ydelserne T13, T 14 og T16.

Ca. 60 – 70 personer om året fra Region Syddanmark rammes af mundhule-cancer og ca. 7 – 10 borgere laryngectomeres. På CKV tilbyder vi eneundervisning til personer fra fynske abonnementskommuner, som pga. mundhulecancer eller laryngectomi har fået svært ved at tale tydeligt, forståeligt og/eller naturligt. Vi vejleder og rådgiver i hensigtsmæssig kommunikation, og fokuserer på at opnå så god en alternativ tale og udtale som muligt. Det drejer sig om ydelserne T18, T20 og T21.

Borgere med erhvervet hjerneskade, typisk apopleksi, tilbydes eneundervisning og/eller gruppeundervisning, når sprog- og talefunktionen er påvirket. Der kan også være tale om kognitive kommunikationsvanskeligheder. Indsatsen starter i akutfasen (=fase 1) på hospitalets neurologiske akutafdeling. Den fortsætter for mange ramte borgeres vedkommende i fase 2 (= genoptræning på rehabiliteringsafsnit på hospital). Ca. 50 % af borgerne har brug for voksenspecialundervisning (=fase 3) efter udskrivelse fra hospital. Det drejer sig om T1 – T10.

Borgere med stemmevanskeligheder visiteres i samarbejde med foniater (speciallæge) for at kunne målrette undervisningen. En forudgående undersøgelse hos foniater/på stemmeambulatoriet på Odense Universitetshospital bidrager til at stille en korrekt diagnose. Det drejer sig om T11 og T12.

Unge og voksne med stammen eller løbsk tale tilbydes udredning, gruppe og evt. eneundervisning. Undervisningen tager udgangspunkt i non-avoidance principperne, og går ikke ud på at fjerne stammen, men på at acceptere den og hen ad vejen lære at kontrollere den. Det drejer sig om T22.

Børn og Unge

Førskolebørn og skolebørn henvises af kommuner, der har tilvalgt abonnement på vores ydelser til børn med stammen eller løbsk tale (T 23 og T24) og specifikke sproglige vanskeligheder (T25). Børnene undervises i grupper enten på ugekurser eller i et tilbud på faste dage i en periode. Der gives rådgivning og vejledning til både forældre, andre fagpersoner og lærere på børnenes skoler.

Personalet i Taleafdelingen

I Taleafdelingen varetages undervisningen af logopæder og audiologopæder. Medarbejderne i Taleafdelingen deltager i kurser og konferencer, hvor de til stadighed udvikler deres viden sammen med andre fagpersoner og fag-kolleger fra det øvrige land. Dertil kommer et tæt samarbejde med Syddansk Universitet om praktikken for de studerende på logopæd- og audiologopæduddannelsen.

INDHOLD

Basisydelse – Abonnement

T 1	Logopædisk udredning efter erhvervet hjerneskade	5
T 2	Eneundervisning af voksne med afasi	6
T 3	Eneundervisning af voksne med dysartri	7
T 4	Holdundervisning for voksne med afasi	8
T 5	Holdundervisning af voksne med dysartri	9
T 6	Holdundervisning for voksne med let afasi	10
T 7	Holdundervisning for voksne med moderat afasi.....	11
T 8	Holdundervisning for voksne med svær afasi	12
T 9	Kursus til pårørende til voksne med afasi	13
T10	Rådgivning og vejledning til børn af forældre med afasi.....	14
T11	Logopædisk udredning af stemme-/talevanskeligheder	15
T12	Eneundervisning af borgere med stemme-/talevanskeligheder	16
T13	Logopædisk udredning – Parkinson's syge og Dissemineret Sclerose	17
T14	Eneundervisning ved Parkinson's syge og Dissemineret Sclerose.....	18
T16	Gruppe- eller holdundervisning – Parkinsons syge og Dissemineret Sclerose	19
T17	Udredning og undervisning af voksne med udtalevanskeligheder.....	20
T18	Eneundervisning efter total laryngectomi	21
T20	Konsulentfunktion i forbindelse med total laryngectomi.....	22
T21	Eneundervisning efter operation/skader i mundhulen	23
T22	Unge og voksne med stammen og løbsk tale	24

T 1 Logopædisk udredning efter erhvervet hjerneskade

Lovgrundlag	Lov om specialundervisning for voksne
Målgruppe	Voksne med sprog-/tale- eller kommunikationsproblemer efter erhvervet hjerneskade.
Henvisning/henvendelse	Enhver borger med erhvervet kommunikationsproblem eller dennes pårørende kan selv henvende sig direkte til CKV.
Formål	Ydelsens formål er at afdække borgerens evne til at tale, forstå, læse og skrive samt anvende eventuelle andre kommunikative strategier.
Indhold	Ved hjælp af relevant testmateriale at udrede borgerens kommunikative vanskeligheder efter en erhvervet hjerneskade samt efterfølgende vurdere, om der skal visiteres til yderligere foranstaltninger. Herudover omfatter ydelsen efterfølgende rådgivning og vejledning til pårørende og relevante fagpersoner. Det vil i nogle tilfælde være relevant at tilbyde en revurdering efter et stykke tid.
Ventetider	Der kan forekomme ventetid – afhængigt af tilgangen fra sygehusene.
Værd at vide	Udredning foregår primært i Odense og Svendborg, på plejehjem samt i særlige tilfælde i eget hjem. I forbindelse med udredningen samarbejder CKV med pårørende, plejehjem, trænende terapeuter i kommunerne, samt andre relevante fagpersoner.
Sammenhæng med andre ydelser	Ydelsen er del af senhjerneskadeydelse T1 –T10.

T 2 Eneundervisning af voksne med afasi

Lovgrundlag	Lov om specialundervisning for voksne
Målgruppe	Voksne med afasi der har behov for eneundervisning.
Henvisning/henvendelse	Tilbuddet gives på baggrund af en logopædisk udredning og vurdering.
Formål	At hjælpe den afasiramte borger frem til en forbedret kommunikation gennem specifik sproglig træning samt give vejledning til pårørende og relevante samarbejdspartnere. At hjælpe den afasiramte borger frem til at opnå øget indsigt i egen afasi med henblik på at komme til erkendelse af egne kommunikationsevner og ressourcer, fremme kommunikative strategier samt øge omgivelsernes indsigt i, hvad der hæmmer/ fremmer den afasiramtes muligheder.
Indhold	Der udarbejdes individuel undervisningsplan i samarbejde med den afasiramte og evt. pårørende og andre samarbejdspartnere. Der arbejdes med kommunikationsstrategier og specifik træning ud fra den enkeltes forudsætninger og behov 1–3 lekt. ugentligt. Undervisningen evalueres løbende, og i den forbindelse vurderes det, om der skal visiteres til gruppeundervisning, eller om undervisningen skal afsluttes.
Ventetider	Der kan forekomme ventetid – afhængigt af tilgangen fra sygehusene.
Værd at vide	Undervisningsforløbet afvikles i Odense eller Svendborg og dele af disse forløb tilbydes som fjerneundervisning. I særlige tilfælde afvikles undervisningen på plejehjem eller i hjemmet. Ydelsen er del af senhjerneskade-ydelserne T1 –T10.

T 3 Eneundervisning af voksne med dysartri

Lovgrundlag	Lov om specialundervisning for voksne
Målgruppe	Voksne med dysartri der har behov for eneundervisning.
Henvisning/henvendelse	Tilbuddet gives på baggrund af en logopædisk udredning og vurdering.
Formål	At hjælpe den dysartriramte borger frem til en forbedret kommunikation gennem specifik taletræning samt give vejledning til pårørende og relevante samarbejdspartnere.
Indhold	Der udarbejdes individuel undervisningsplan i samarbejde med den dysartriramte og evt. pårørende og andre samarbejdspartnere. Der arbejdes med kommunikationsstrategier og specifik taletræning ud fra borgerens forudsætninger og behov 1–3 lekt. ugentligt. Undervisningen evalueres løbende, og i den forbindelse vurderes det, om der skal afprøves kommunikationshjælpemidler.
Ventetider	Der kan forekomme ventetid – afhængigt af tilgangen fra sygehusene.
Værd at vide	Undervisningsforløbet afvikles i Odense eller Svendborg og dele af disse forløb tilbydes som fjerneundervisning. I særlige tilfælde afvikles undervisningen på plejehjem eller i hjemmet.
Sammenhæng med andre ydelser	Ydelsen er del af senhjerneskrade-ydelserne T1 –T10.

T 4 Holdundervisning for voksne med afasi

Lovgrundlag	Lov om specialundervisning for voksne
Målgruppe	Voksne med afasi der har behov for holdundervisning.
Henvisning/henvendelse	Tilbuddet gives efter udskrivelse fra hospital eller efter et forløb med eneundervisning.
Formål	At hjælpe den afasiramte borger frem til en forbedret kommunikation gennem specifik sproglig træning samt give vejledning til pårørende og relevante samarbejdspartnere. At hjælpe den afasiramte borger frem til at opnå øget indsigt i egen afasi med henblik på at komme til erkendelse af egne kommunikationsevner og ressourcer, fremme kommunikative strategier samt øge omgivelsernes indsigt i, hvad der hæmmer/fremmer den afasiramtes muligheder.
Indhold	Undervisning på hold med 2–4 deltagere. Holdet sammensættes mest hensigtsmæssigt i forhold til deltagerens behov og situation. Der udarbejdes individuel undervisningsplan i samarbejde med den afasiramte og evt. pårørende og andre samarbejdspartnere. Der arbejdes med kommunikationsstrategier og specifik træning ud fra den enkeltes forudsætninger – enten i et forløb med 1–3 lekt. ugentligt i 6–8 uger, eller i et intensivt forløb med daglig undervisning i 2 uger. Ved afslutningen af undervisningen vurderes, om der er behov for henvisning til andre eksterne tilbud, eller om sagen afsluttes.
Ventetider	Der kan forekomme ventetid – afhængigt af tilgangen fra sygehusene.
Værd at vide	Tilbuddet gives i Odense, Svendborg eller via fjernundervisning.
Sammenhæng med andre ydelser	Ydelsen er del af senhjerneskade-ydelserne T1 –T10.

T 5 Holdundervisning af voksne med dysartri

Lovgrundlag	Lov om specialundervisning for voksne
Målgruppe	Voksne med dysartri der har behov for holdundervisning.
Henvisning/henvendelse	Tilbuddet gives på baggrund af en logopædisk udredning.
Formål	At hjælpe den dysartriramte borger frem til en forbedret kommunikation gennem specifik taletræning samt give vejledning til pårørende og relevante samarbejds-partnere.
Indhold	Undervisning på hold med 2–4 deltagere. Holdet sammensættes mest hensigtsmæssigt i forhold til deltagernes behov og situation. Der udarbejdes individuel undervisningsplan i samarbejde med den dysartriramte og evt. pårørende og andre samarbejds-partnere. Der arbejdes med kommunikationsstrategier og specifik taletræning ud fra borgerens forudsætninger og behov 1–3 lekt. ugentligt. Undervisningen fortsætter så længe der er god fremgang. Undervisningen evalueres løbende, og i den forbindelse vurderes det, om der skal afprøves kommunikationshjælpemidler.
Ventetider	Der kan forekomme ventetid – afhængigt af tilgangen fra sygehusene.
Værd at vide	Undervisning gives i Odense, Svendborg eller via fjernundervisning.
Sammenhæng med andre ydelser	Ydelsen er del af senhjerneskade-ydelserne T1 –T10.

T 6 Holdundervisning for voksne med let afasi

Lovgrundlag	Lov om specialundervisning for voksne
Målgruppe	Voksne med let afasi med kommunikative vanskeligheder af sproglig/kognitiv karakter. Deltagerne skal overvejende være i stand til at kunne arbejde selvstændigt.
Henvisning/henvendelse	Tilbuddet gives efter logopædisk visitation. Der er forudgående samtale med både borgeren og pårørende.
Formål	At få indblik i egne vanskeligheder m.h.t. ændringer i aktivitet og deltagelse. At finde og bruge kompensationsstrategier for sproglige og kognitive vanskeligheder. At tilegne strategier, så både den afasiramte og de pårørende bedre kan håndtere at leve med de nedsatte kommunikative funktioner. At afhjælpe sproglige vanskeligheder bedst muligt.
Indhold	Der udarbejdes individuel undervisningsplan i samarbejde med borgeren. Indholdet i undervisningen veksler mellem træning i specifikke sproglige funktioner og samvær hvor forskelligheder og mestringsevne debatteres m.h.p. de opstillede mål. Undervisningen evalueres løbende. De pårørende inddrages efter behov.
Ventetider	Der kan forekomme ventetid – afhængigt af tilgangen fra sygehusene.
Værd at vide	Undervisning gives i Odense, Svendborg eller via fjernundervisning.
Sammenhæng med andre ydelser	Ydelsen er del af senhjerneskade-ydelserne T1 –T10.

T 7 Holdundervisning for voksne med moderat afasi

Lovgrundlag	Lov om specialundervisning for voksne
Målgruppe	Voksne med moderat afasi
Henvisning/henvendelse	Tilbuddet gives på baggrund af en logopædisk udredning og vurdering.
Formål	At opnå øget indsigt i egen afasi. At fremme kommunikative strategier, samt øge omgivelsernes indsigt i, hvad der hæmmer / fremmer den afasiramtes muligheder for aktivitet og deltagelse.
Indhold	Der udarbejdes individuel undervisningsplan i samarbejde med den afasiramte og evt. pårørende. Der arbejdes med aktiviteter der fremmer mulighederne for aktiv deltagelse i kommunikative sammenhænge og dermed styrkelse af den kommunikative kompetence. Undervisningen evalueres løbende. I tilknytning til undervisningen gives vejledning og rådgivning til pårørende samt andre samarbejdspartnere omkring den afasiramte borger.
Ventetider	Der kan forekomme ventetid, da der skal være mindst 3 deltagere på holdet.
Værd at vide	Undervisningen foregår i Odense, Svendborg eller via fjernundervisning.
Sammenhæng med andre ydelser	Ydelsen er del af senhjerneskade-ydelserne T1 -T10.

T 8 Holdundervisning for voksne med svær afasi

Lovgrundlag	Lov om specialundervisning for voksne
Målgruppe	Voksne med svær afasi samt de nære kommunikationspartnere.
Henvisning/henvendelse	Tilbuddet gives efter udskrivelse fra hospital eller efter et forløb med eneundervisning. Inden optagelse i gruppen er der samtale med den afasiramte borger og de nære kommunikationspartnere.
Formål	At den afasiramte borger og den nære kommunikationspartner bevarer kommunikationslysten, finder frem til egnede kommunikationsformer, opnår erkendelse af egne kommunikationsevner og andre ressourcer. Endvidere er formålet at træne kommunikationen verbalt og non-verbalt mellem den afasiramte borger og den nære kommunikationspartner.
Indhold	Der udarbejdes individuel undervisningsplan. Undervisning i gruppen er primært med henblik på at finde frem til egnede kommunikationsstrategier for den afasiramte borger af både verbal og nonverbal karakter. Der arbejdes med hverdagssituationer, videooptagelser, strukturerede samtaler og kommunikationsøvelser for både den afasiramte borger og den nære kommunikationspartner.
Ventetider	Der kan være nogen ventetid, da der skal være mindst 3 deltagere udover de nære kommunikationspartnere.
Værd at vide	Tilbuddet foregår hovedsageligt i Odense med deltagelse af den nære kommunikationspartner efter aftale. Ved afslutning af undervisningen vurderes, om der er behov for henvisning til andre tilbud, før sagen henlægges.
Sammenhæng med andre ydelser	Ydelsen er del af senhjerneskrade-ydelserne T1 -T10.

T 9 Kursus til pårørende til voksne med afasi

Lovgrundlag	Lov om specialundervisning for voksne
Målgruppe	Pårørende og andre nære personer til voksne med afasi
Henvisning/henvendelse	I forbindelse med undervisning af en afasiramt borger udleveres der en folder om rådgivning og vejledning til pårørende. Pårørende kan henvende sig til CKV, hvis de har ønske om at deltage i tilbuddet.
Formål	At give de pårørende indsigt i årsager til og følger af en hjerneskade. At give de pårørende redskaber til at håndtere den nye situation specifikt i forhold til sprog og kommunikation samt mulighed for at danne selvhjælpsgrupper eller kontakter de pårørende imellem.
Indhold	Der gives information om hvad afasi er, hvordan hjernen fungerer, kommunikationsformer og – strategier, kriseforløb og det at "leve videre". Der er 1-2 logopæder tilknyttet tilbuddet samt psykolog én gang. Der kan, hvis der er behov for det, tilbydes en ekstra mødegang med henblik på en senere opfølgende rådgivning og vejledning.
Ventetider	Da der skal være et passende antal deltagere, kan der være nogen ventetid. Der er maksimalt to tilbud om året.
Værd at vide	Undervisning gives i Odense, Svendborg eller via fjernundervisning.
Sammenhæng med andre ydelser	Ydelsen er del af senhjerneskade-ydelserne T1 -T10.

T10 Rådgivning og vejledning til børn af forældre med afasi

Lovgrundlag	Lov om specialundervisning for voksne
Målgruppe	Børn i familier hvor far eller mor er afasiramt
Henvisning/henvendelse	Den logopæd der har sagen undersøger, om familien har børn, der har behov for rådgivning og vejledning.
Formål	At øge barnets forståelse for, at far eller mor har et kommunikationshandicap; at give information og orientering om "hvad er en hjerneskade"; at hjælpe barnet til en bedre kommunikation med den afasiramte forældre samt hjælpe barnet til at sætte ord på spørgsmål, tanker og følelser.
Indhold	Der gives information om hvad afasi er og hvordan hjernen fungerer. Formen målrettes barnets alder med udgangspunkt i folder, bogen "Jamen, det er ...øh..", tegninger, hjernemodel o. lign. Der arbejdes med kommunikationsformer- og strategier i forhold til barnets alder herunder fx at tegne til hinanden, lave gestik, rollespil og naturlige tegn. Der er besøg i hjemmet, hvor begge forældre er tilstede. Det aftales om der er behov for besøg i daginstitution/skole, kontakt til pædagog/klasselærer/psykolog.
Ventetider	Hurtigst muligt når der er behov for tilbuddet.
Værd at vide	Der kan aftales opfølgende kontakt efter et forløb. Rådgivningen og vejledningen kan foregå, hvor det er mest hensigtsmæssigt: i hjemmet, skolen eller institutionen.
Sammenhæng med andre ydelser	Ydelsen er del af senhjerneskade-ydelserne T1 -T10.

T11 Logopædisk udredning af stemme-/talevanskeligheder

Lovgrundlag	Lov om specialundervisning for voksne.
Målgruppe	Borgere med stemme- og/eller talevanskeligheder, der er organisk og/eller funktionelt betingede.
Henvisning/henvendelse	Henvises hovedsageligt fra Stemmeambulatoriet, OUH.
Formål	Afdækning af borgerens stemme-/talevanskeligheder samt forudsætninger, ønsker og behov for logopædisk undervisning.
Indhold	Objektiv logopædisk undersøgelse med såvel auditiv som akustisk bedømmelse af stemmekvaliteten. Undersøgelsen munder ud i et ICF-baseret udredningsskema og en logopædisk stemmediagnose samt forslag til foranstaltning, herunder evt. afprøvning af kommunikationshjælpemidler samt i særlige tilfælde tilbud om psykologbistand.
Ventetider	Mellem 14 dage og 1-3 måneder fra henvisningen er modtaget. Ventetiden er meget afhængig af flowet af henvisninger fra Stemmeambulatoriet.
Værd at vide	Udredningen foregår i Odense eller Svendborg.
Sammenhæng med andre ydelser	Ydelsen er del af stemme- og udtale-ydelserne T11, T12 og T17.

T12 Eneundervisning af borgere med stemme-/talevanskeligheder

Lovgrundlag	Lov om specialundervisning for voksne.
Målgruppe	Borgere med stemme- og/eller talevanskeligheder, der er organisk og/eller funktionelt betingede.
Henvisning/henvendelse	Henvises hovedsageligt fra Stemmeambulatoriet, OUH.
Formål	At gøre stemmen så funktionsdygtig som mulig til daglig eller specifik brug samt at give borgeren mulighed for at ændre uhensigtsmæssige stemmevaner.
Indhold	Der foretages en logopædisk udredning. På baggrund af denne udarbejdes en individuel undervisningsplan mhp. at give borgeren indsigt i og forståelse for stemmedannelse; at afhjælpe stemmemæssige dysfunktioner i størst muligt omfang; at anvende stemmeapparatet så optimalt som muligt. Ud over selve undervisningen evalueres forløbet med et internationalt anerkendt spørgeskema.
Ventetider	Mellem 14 dage og 1–3 måneder fra henvisningen er modtaget. Ventetiden er meget afhængig af flowet af henvisninger fra Stemmeambulatoriet.
Værd at vide	Undervisningen foregår i Odense eller Svendborg. Der undervises op til 9 gange af en lektions varighed. I særlige tilfælde forlænges undervisningsforløbet. Der er mulighed for fjernundervisning.
Sammenhæng med andre ydelser	Ydelsen er del af stemme- og udtale-ydelserne T11, T12 og T17.

T13 Logopædisk udredning – Parkinson's syge og Dissemineret Sclerose

Lovgrundlag	Lov om specialundervisning for voksne.
Målgruppe	Borgere med stemme- og/eller talevanskeligheder som følge af en progredierende neurologisk lidelse – primært Parkinsons syge og Dissemineret Sclerose.
Henvisning/henvendelse	Henvises fra sygehuse, plejehjem eller fra borgeren selv.
Formål	Afdækning af borgerens forudsætninger, ønsker og behov for at modtage undervisning.
Indhold	Ud fra en ICF relateret samtale samt forskellige funktionsprøver afdækkes borgerens funktionsvanskeligheder samt behov, herunder evt. behov for afprøvning af kommunikationshjælpemidler. Undersøgelsen munder ud i et ICF relateret udrednings-skema, og der træffes beslutning om evt. visitation til undervisning.
Ventetider	1-3 måneder fra henvendelsen er modtaget.
Værd at vide	Undersøgelsen kan foregå i Odense, Svendborg eller i enkelte tilfælde i borgerens eget hjem.
Sammenhæng med andre ydelser	T14 og T16.

T14 Eneundervisning ved Parkinson's syge og Dissemineret Sclerose

Lovgrundlag	Lov om specialundervisning for voksne.
Målgruppe	Borgere med stemme- og/eller talevanskeligheder som følge af en progredierende neurologisk lidelse – primært Parkinsons syge og Dissemineret Sclerose.
Henvisning/henvendelse	Henvisning sker efter en logopædisk udredning.
Formål	At kompensere for den nedsatte funktionsevne med henblik på at opnå den bedst mulige kommunikation i hverdagen: at styrke og vedligeholde evnen til at kommunikere, opnå en hensigtsmæssig stemmefunktion samt afprøve og indlære kompenserende strategier.
Indhold	Ud fra en individuel undervisningsplan arbejdes der med nogle af flg. delelementer: åndedrætsøvelser, grov- og finmotorik, stemmeøvelser, artikulationstræning, ansigtsmassage, kommunikationsstrategier og hvis behov kommunikationshjælpemidler.
Ventetider	1–3 måneder fra visitationen er modtaget.
Værd at vide	Undervisningen foregår hovedsageligt i Odense. Evt. mulighed for fjernundervisning.
Sammenhæng med andre ydelser	T13 og T16.

T16 Gruppe- eller holdundervisning – Parkinsons syge og Dissemineret Sclerose

Lovgrundlag	Lov om specialundervisning for voksne.
Målgruppe	Borgere med stemme- og/eller talevanskeligheder som følge af Parkinsons syge, Dissemineret Sclerose eller atypiske Parkinson syndromer.
Henvisning/henvendelse	Henvisning sker efter en logopædisk udredning.
Formål	At kompensere for den nedsatte funktionsevne med henblik på at opnå den bedst mulige kommunikation i hverdagen, at styrke og vedligeholde evnen til at kommunikere samt indlære og afprøve kompenserende strategier i dialog med andre.
Indhold	Ud fra en individuel undervisningsplan arbejdes der i gruppen med nogle af flg. delelementer: åndedrætsøvelser, grov og finmotorik, stemmeøvelser, artikulationstræning, ansigtsmassage, kommunikationsstrategier og hvis behov kommunikationshjælpemidler. Et forløb strækker sig over 8–10 gange og der undervises 2 lektioner pr. gang. Der følges op på modulets resultat 1–6 måneder efter afsluttet forløb.
Ventetider	Der er ca. 2 hold om året, og der er derfor en ventetid fra 1 måned til ½ år fra visitationen er modtaget.
Værd at vide	Undervisningen foregår hovedsageligt i Odense.
Sammenhæng med andre ydelser	T13 og T14.

T17 Udredning og undervisning af voksne med udtalevanskeligheder

Lovgrundlag	Lov om specialundervisning for voksne.
Målgruppe	Voksne med udtalevanskeligheder forårsaget af organiske og/eller funktionelle forhold.
Henvisning/henvendelse	Alle voksne i målgruppen kan henvende sig på CKV.
Formål	At borgeren opnår at kunne kompensere for en evt. nedsat funktionsevne samt at forbedre talens forståelighed.
Indhold	Der foretages en logopædisk udredning. På baggrund af denne tages stilling til det videre forløb. Hvis der visiteres til undervisning, udarbejdes der en individuel undervisningsplan i samarbejde med borgeren. Der gives vejledning og rådgivning til andre samarbejdspartnere, hvis der er behov for det.
Ventetider	Mellem 14 dage og 1–3 måneder fra henvisningen er modtaget. Ventetiden er meget afhængig af flowet af henvisninger fra Stemmeambulatoriet.
Værd at vide	Udredning og undervisning foregår i Odense eller Svendborg. Evt. mulighed for fjernundervisning.
Sammenhæng med andre ydelser	T11 og T12.

T18 Eneundervisning efter total laryngectomi

Lovgrundlag	Lov om specialundervisning for voksne.
Målgruppe	Borgere, der ved operationen total laryngectomi har fået fjernet strubehovedet.
Henvisning/henvendelse	Logopæden fra behandlende sygehus henviser til undervisning, når borgeren udskrives.
Formål	At gøre borgeren i stand til at kommunikere funktionelt og så optimalt som muligt ud fra de givne fysiske og psykosociale forhold efter laryngectomien samt give støtte og vejledning til såvel borger som evt. nære pårørende.
Indhold	Ud fra individuel undervisningsplan gives undervisning i brug af vibrator og oesophagusstemme med eller uden anlagt Provox ventil. Der gives desuden rådgivning / vejledning i optimal lungerehabilitering og tracheostomabeskyttelse. Det vurderes, om der er behov for afprøvning af kommunikationshjælpemidler. Vurdering af evt. behov for inddragelse af andre fagområder.
Ventetider	Undervisningen iværksættes umiddelbart efter udskrivelse fra sygehusafdeling, hvis borgeren er fysisk klar til det.
Værd at vide	Undervisningen foregår som udgangspunkt på CKV i Odense, men kan i enkelte tilfælde gives andre steder. Evt. mulighed for fjernundervisning.
Sammenhæng med andre ydelser	T20.

T20 Konsulentfunktion i forbindelse med total laryngectomi

Lovgrundlag	Lov om specialundervisning for voksne.
Målgruppe	Borgere, der skal have eller har fået lavet total laryngectomi.
Henvisning/henvendelse	Sygehusafdeling henviser, når de visiterer til operationen total laryngectomi.
Formål	At støtte og vejlede borgeren og eventuel nære pårørende psykosocialt og praktisk før og efter operationen.
Indhold	• Præoperativ samtale i borgerens eget hjem, alternativt på Odense Universitetshospital. • Følge borgeren under indlæggelsen via besøg på afdelingen. • Postoperativ rådgivning / vejledning til borger og nære pårørende i eget hjem. • Rådgivning / vejledning til andre faggrupper. • Telefonrådgivning.
Ventetider	Ingen ventetid ved præoperativ samtale og under indlæggelse. Øvrige konsulenttydelser: Max. 8 dage.
Værd at vide	Konsulenten dækker fynske abonnementskommuner.
Sammenhæng med andre ydelser	T18.

T21 Eneundervisning efter operation/skader i mundhulen

Lovgrundlag	Lov om specialundervisning for voksne
Målgruppe	Borgere der er behandlet for mundhulecancer med operation eller strålebehandling
Henvisning/henvendelse	Logopæden fra behandlende sygehus henviser til undervisning, hvis der ved udskrivningen fra hospitalet vurderes, at der er behov for yderlig undervisning.
Formål	At kompensere for den nedsatte funktionsevne med henblik på at opnå den bedst mulige kommunikation i hverdagen.
Indhold	Ud fra en individuel undervisningsplan gives der indsigt i de ændrede anatomiske forhold i mundhulen samt disses konsekvenser for artikulationen. Hvis det vurderes at et kommunikationshjælpemiddel vil hjælpe, afprøves dette.
Ventetider	Undervisningen iværksættes inden for 14 dage.
Værd at vide	Undervisningen foregår på CKV i Odense, men kan i enkelte tilfælde gives i Svendborg. Evt. mulighed for fjernundervisning.

T22 Unge og voksne med stammen og løbsk tale

Lovgrundlag	Lov om specialundervisning for voksne
Målgruppe	Unge og voksne med kommunikationsvanskeligheder / talevanskeligheder pga. stammen og løbsk tale
Henvisning/henvendelse	Alle kan henvende sig eller kan henvises af andre f.eks. læge eller pårørende
Formål	At sætte personen i stand til at håndtere sine kommunikative vanskeligheder og sin stammen bedst muligt.
Indhold	• Logopædisk undersøgelse / vurdering • Logopædisk diagnose • Rådgivning / vejledning • Udarbejdelse af individuel, evaluerbar undervisningsplan • Kompenserende specialundervisning (ene-) • Kompenserende specialundervisning i gruppe • Psykologbistand tilbydes i begrænset omfang Efter eneundervisning tilbydes gruppeundervisning evt. kombineret med eneundervisning.
Ventetider	Der kan være ventetid afhængigt af visitationstidspunkt.
Værd at vide	Undervisningen foregår i Odense. Evt. mulighed for fjernundervisning.
Sammenhæng med andre ydelser	T24 - T24D. Ydelsen dækker både ene- og/eller gruppeundervisning.